

Men selv om det erkendes, at der i det givne Tilfælde foreligger en Samfundsinteresse, som fortjener og behøver Beskyttelse, og over for hvilken den almindelige Frihedsinteresse maa vige, er Sagen dog ikke dermed afgjort. Det maa yderligere overovervejes, hvilket Indhold og Omfang Eneretsbestemmelserne bør have, og atter her maa Afgørelsen træffes paa Grundlag af Overvejelse af de forskellige Interesser, idet man ikke kan eller bør gøre Frihedsindgrebet større end paakrævet.

Der vil altsaa stadig over for Krav om Eneret kræves en nøje Undersøgelse af ikke alene de paagældendes Ønsker og Begrundelsen herfor, men ogsaa af, hvorvidt disse Ønsker stemmer med Hensynet til Samfundets Tarv, og om og i hvilket Omfang dette kræver og kan motivere, at andre udelukkes fra den paagældende Ret; først naar alle disse Hensyn er overvejede, vil man have Mulighed for at træffe Afgørelsen.

Forbehold af visse Virksomheder for Personer med en vis, bestemt Uddannelse kendes i dansk Ret i flere Tilfælde. Hjemmelen for den paagældende til at udøve en vis Virksomhed gives paa forskellig Maade. Undertiden udfærdiges særlig Bestalling eller Bevilling; dette gælder for Sagførere, jfr. Retsplejelovens § 119, og for Apotekere, jfr. Lov af 29. April 1913, samt i Henhold til gammel Praksis for Landinspektører. For Tandlæger udfærdiges af Sundhedsstyrelsen et særligt Bevis for, at den paagældende har jus practicandi, jfr. Lov af 25. Februar 1916, for Læger, jfr. Plakat af 30. Januar 1838 og for Jordemødre, jfr. Bekendtgørelse af 23. Juni 1920, indeholder selve Eksamensbeviset Beviset for jus practicandi; dette gælder ogsaa for Dyr læger. I Bestemmelsen om, at der under visse Forhold tilkommer eller kan tillægges en Person jus practicandi, ligger som en Selvfølgelighed, at andre ikke har saadan Ret; forskellige Grunde kan imidlertid gøre det nødvendigt eller dog rigtigt, at der gives positive Bestemmelser herom; det kan f. Eks. være nødvendigt af Hensyn til de strafferetlige Følger af den ulovlige Virksomhed; det kan ogsaa være nødvendigt, naar Eneretten og altsaa Forbudet ikke ganske svarer til det Omraade, der angives af Benævnelsen, altsaa naar Eneretten har en Begrænsning, der ikke følger af det Navn, som er knyttet til jus practicandi. For Lægernes Vedkommende har man saaledes den specielle Lov af 3. Marts 1854, jfr. Forordning af 5. September 1794, der fastsætter Straf for Kvaksalveri. For Dyr lægers Vedkommende indeholdes Eneretsbestemmelser og Forbud i Veterinærskolens Fundats af 23. Juli 1777, §§ 8 og 9 og Lov af 14. April 1920 § 1, Lov af 17. Maj 1916 § 2, kgl. Anordning af 29. December 1917 m. v. For Sagførere har man den særlige Bestemmelse i Retsplejelovens § 131, hvor Eneretten — og dennes Begrænsning — er angivet; i dette Tilfælde falder vel Eneretsomraadet (Udførelse af Retssager for andre) sproglig nær sammen med Benævnelsen Sagfører, men den almindelige Sagførervirksomhed er jo langt mere omfattende. For Lægernes Vedkommende ser man Begrænsningen i Forhold til Navnet, idet under normale Forhold f. Eks. Fodbehandling, Sygegymnastik og Massagebehandling ikke betragtes som hørende ind under Lægernes Eneret, men i øvrigt er det en Selvfølge, at det er forbudt andre end dem, der paa særlig Maade som foran omtalt har erhvervet Hjemmel til Udøvelse af en vis Virksomhed, at føre den dertil svarende Benævnelse.

Særlig Omtale fortjener Loven af 14. Maj 1909 om autoriserede Revisorer*). Beskikkelse som autoriseret Revisor gives af Handelsministeren og forudsætter bl. a. en nærmere betegnet Uddannelse og Prøve. Nogen egentlig Erhvervs-Eneret er der ikke tillagt de autoriserede Revisorer, men det er foreskrevet, at de fortrinsvis skal benyttes, naar Domstolene finder kritisk Revision nødvendig til Brug i offentlige Sager, og at de skal have fortrinsvis Adgang til under visse Betingelser at anvendes som handelskyndige Revisorer efter Konkursloven, hvorhos der er tillagt deres Erklæringer om forretningsmæssig Regnskabsførelse særlig Beviskraft i retlige Forhold. Her er med andre Ord et Tilfælde, hvor Lovgivningen har skønnet, at man vel ikke vil forbyde andre end de offentlig autoriserede at udøve en vis Virksomhed, men dog paa den anden Side maa lægge saa stor Vægt paa betryggende Udførelse af Virksomheden, at der bør gives dem, der har gennemgaaet en særlig anordnet Uddannelse, en over for Publikum særlig fremhævet, autoriseret Stilling, der tilskynder til Anvendelse af de paagældende og derfor faktisk ogsaa giver dem forretningsmæssig betydelige Chancer frem for andre, der ikke kan kalde sig autoriserede Revisorer.

*) Jfr. nu Lov Nr 124 af 15. April 1930, særlig dennes § 1, sidste Stk., og § 10.